

SPIS RZECZY

z datami powstania utworów wg: R.M.R., *Gesammelte Gedichte*,
Frankfurt a.M.: Insel Verlag 1962

POEZJE NOWE

Tom ukazał się w połowie grudnia 1907 i zawierał wiersze z lat 1903–1907

Młody Apollo	11
11 lipca 1906, Paryż	
Skarga dziewczyny	11
Ok. 1 lipca 1906, tamże	
Pieśń miłosna	12
Poł. marca 1907, Capri	
Eranna do Safony	12
Zima 1905/1906, Meudon. Erinna, poetka grecka, pochodziła z wyspy Telos, żyła w drugiej poł. IV w. przed Chr.; autorka poematu w heksametrach „Wrzeciono”. Zmarła w wieku 19 lat. Przez długi czas uważano ją za uczennicę i przyjaciółkę Safony (która żyła znacznie wcześniej), stąd w literaturze i sztuce łączono obie poetki, np. Eduard Mörike w wierszu „Erinna do Safony”.	
Safo do Eranny	13
Jw.	
Safo do Alkajosa. Fragment	13
24 lipca 1907, Paryż	
Nagrobek młodej dziewczyny	14
Zima 1905/1906, Meudon	
Ofiara	14
Jw.	
Wschodnia pieśń poranna	15
Maj/czerwiec 1906, Paryż. Uwspółcześnione nawiązanie do gatunku „Tagelied” (pieśni porannej), uprawianego przez minnesingerów	
Abisag I–II	15
Zima 1905/1906, Meudon. Motyw 1 Krl 1,1–4	
Dawid śpiewa przed Saulem I–III	17
Jw. Motyw 1 Sm 16,14–23	
Zbór Jozuego	18
Krótko przed 9 lipca 1906, Paryż. Motyw Joz 23–24	
Odejsię syna marnotrawnego	19
Czerwiec 1906, Paryż. Motyw Łk 15,11–32	

Ogród oliwny	20
<i>Maj/czerwiec 1906, Paryż. Motyw Łk 22,39–46</i>	
Pieta	21
<i>Jw. Mówi Maria Magdalena</i>	
Śpiew pań do poety	22
<i>Poł. marca 1907, Capri</i>	
Śmierć poety	23
<i>Maj/czerwiec 1906, Paryż</i>	
Budda (Jakby nasłuchiwał...)	23
<i>Koniec 1905, Meudon</i>	
L'Ange du Méridien	24
<i>Maj/czerwiec 1906, Paryż. Anioł z katedry Notre-Dame w Chartres</i>	
Katedra	24
<i>Ok. 1 lipca 1906, tamże</i>	
Portal I–III	25
<i>Między 8 i 13 lipca 1906, tamże</i>	
Rozeta witraża	27
<i>Krótko przed 8 lipca 1906, tamże</i>	
Kapitel	27
<i>Między 8 i 11 lipca 1906, tamże</i>	
Bóg w średniowieczu	28
<i>Między 19 i 23 lipca 1907, tamże</i>	
Morga	28
<i>Początek lipca 1906, tamże</i>	
Wieżień I–II	29
<i>Prawdopod. pierwsza poł. 1906</i>	
Pantera	30
<i>1902/1903, Paryż, pogr. wrzesień 1903</i>	
Gazela	30
<i>17 lipca 1907, tamże</i>	
Jednorożec	31
<i>Zima 1905/1906, Meudon</i>	
Święty Sebastian	31
<i>Jw.</i>	
Fundator	32
<i>Poł. lipca 1906, Paryż</i>	
Anioł	32
<i>Wczesne lato 1906</i>	
Rzymskie sarkofagi	33
<i>Maj/czerwiec 1906, Paryż</i>	
Łabędź	33
<i>Zima 1905/1906, Meudon</i>	

Dzieciństwo	34
<i>Ok. 1 lipca 1906, Paryż</i>	
Poeta	34
<i>Zima 1905/1905, Meudon</i>	
Koronka I–II	35
<i>Cz. I: wczesne lato 1906, Paryż; cz. II: ok. 10 lutego 1907, Capri</i>	
Los kobiet	36
<i>Ok. 1 lipca 1906, Paryż</i>	
Wracająca do zdrowia	36
<i>Wiosna 1906</i>	
Dorośla	37
<i>10 lipca 1907, Paryż</i>	
Tanagra	38
<i>Początek lipca 1906, Paryż. Miasto w Beocji, słynne z terakotowych figurek z IV w. przed Chr.</i>	
Ślepnąca	38
<i>Koniec czerwca 1906, tamże</i>	
W obcym parku	39
<i>Poł. lipca 1906, tamże. Borgeby-Gård, wiejska rezydencja na północ od Malmö, gdzie Rilke przebywał w lipcu 1904</i>	
Rozstanie	40
<i>Wiosna 1906</i>	
Doświadczenie śmierci	40
<i>24 stycznia 1907, Capri. W rocznicę śmierci hr. Luise Schwerin, zm. 24 stycznia 1906</i>	
Niebieska hortensja	41
<i>Poł. lipca 1906, Paryż</i>	
Przed letnim deszczem	41
<i>Początek lipca 1906, tamże</i>	
W sali	42
<i>Jw.</i>	
Ostatni wieczór	42
<i>Czerwiec 1906, Paryż. Pani Nonna to Julia von Nordeck zu Rabenau</i>	
Młodzieńczy wizerunek ojca	43
<i>27 czerwca 1906, tamże</i>	
Autoportret z roku 1906	43
<i>Prawdopodob. wiosna 1906, tamże</i>	
Król	44
<i>Ok. 1 lipca 1906, tamże</i>	
Zmartwychpowstanie	45
<i>Jw.</i>	
Chorąży	45
<i>Miedzy 11 i 19 lipca 1906, Paryż</i>	

Ostatni graf von Brederode uwalnia się z tureckiej niewoli	46
<i>Pol. marca 1907, Capri</i>	
Kurtyzana	46
<i>Jw.</i>	
Schody Oranżerii	47
<i>Pol. lipca 1906, Paryż</i>	
Rydwán marmurowy	47
<i>28 czerwca 1907, tamże</i>	
Budda (Już z dala czuje obcy pielgrzym...)	48
<i>19 lipca 1906, tamże</i>	
Rzymska fontanna	49
<i>8 lipca 1906, tamże. W liście do Lou Anreas-Salomé z 3 listopada 1903 Rilke pisał z Rzymu: „...te jasne, krystaliczne, ruchliwe wody, żyjące na jego [Rzymu] placach, jego schody, spływające na podobieństwo spadających kaskad...” (tłum. W. Markowska)</i>	
Karuzela	49
<i>Czerwiec 1906, tamże</i>	
Hiszpańska tancerka	50
<i>Jw.</i>	
Wieża	51
<i>18 lipca 1907, Paryż</i>	
Rynek	52
<i>21 lipca 1907, tamże</i>	
Quai du Rosaire	52
<i>18 lub 19 lipca 1907, tamże</i>	
Béguinage I-II	53
<i>Cz. I 19 lipca 1907; cz. II 19 i 20 lipca, tamże. Béguinage, zgromadzenie beginek w Brugii</i>	
Procesja maryjna	55
<i>20 lipca 1907, Paryż</i>	
Wyspa I-III	56
<i>Cz. I: 23 lipca 1906; cz. II: 24 lipca 1906; wersja ostateczna całości 20 sierpnia 1907, tamże</i>	
Grobowce heter	57
<i>Pocz. 1904, Rzym</i>	
Orfeusz. Eurydyka. Hermes	59
<i>Pocz. 1904, Rzym; wersja ostateczna: jesień 1904 Jonsered (Szwecja)</i>	
Alkestis	62
<i>Miedzy 7 i 10 lutego 1907, Capri</i>	
Narodziny Wenus	65
<i>Początek 1904, Rzym; wersja ostateczna: jesień 1904 Jonsered (Szwecja)</i>	
Wazon róż	67
<i>Początek 1907, Capri</i>	

POEZJI NOWYCH CZĘŚĆ WTÓRA

*Zbiór ukończony 17 sierpnia 1908. Ukazał się na początku listopada 1908**Wiersze pisane w Paryżu (jeśli nie podano inaczej)*

Starożytny tors Apollina	73
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Artemida z Krety	73
<i>Jw.</i>	
Leda	74
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Delfiny	74
<i>1 sierpnia 1907</i>	
Wyspa Syren	75
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Żale za Antinousem	76
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Śmierć kochanki	76
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Żale za Jonatanem	77
<i>Wczesne lato 1908. Motyw 2 Sm 1</i>	
Pocieszenie Eliasza	78
<i>Wczesne lato 1908. Motyw 1 Krl 19</i>	
Saul pośród wróżbitów	79
<i>Wczesne lato 1908. Motyw 1 Krl</i>	
Samuela zjawienie się przed Saulem	79
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907. Motyw 1 Sm 28</i>	
Prorok	80
<i>Krótko przed 17 sierpnia 1907</i>	
Jeremiasz	81
<i>Pol. sierpnia 1907</i>	
Sybilla	82
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Odstąpienie Absaloma	82
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia. Motyw 2 Sml 15–19</i>	
Estera	83
<i>Wczesne lato 1908. Motyw Est 2</i>	
Król trędowaty	84
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Legenda o trzech żywych i trzech umarłych	85
<i>Jw.</i>	
Król z Münster	86
<i>Jw.</i>	

Taniec umarłych	86
20 sierpnia 1907	
Sąd Ostateczny	87
<i>Jw.</i>	
Kuszenie	87
21 sierpnia 1907	
Alchemik	88
22 sierpnia 1907	
Relikwiarz	89
<i>Szkic 5 sierpnia 1907, ostateczna wersja może dopiero w sierpniu 1908</i>	
Złoto	90
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Słupnik	90
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Maria Egipcjanka	91
<i>Jw.</i>	
Ukrzyżowanie	92
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Zmartwychwstały	93
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Magnificat	93
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Adam	94
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Ewa	95
<i>Jw.</i>	
Obłąkani w ogrodzie	95
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Obłąkani	96
<i>Jw.</i>	
Z życia świętego	96
<i>Jw.</i>	
Żebracy	97
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Obca rodzina	98
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Mycie zwłok	98
<i>Lato 1908, przed 15 sierpnia</i>	
Jedna ze starszych	99
21 sierpnia 1907	
Ślepiec	99
<i>Jw.</i>	

Wiednaca	100
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Wieczera	100
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Pogorzelsko	101
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Grupa	102
<i>Jw.</i>	
Zaklinanie węży	102
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Czarny kot	103
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Przed Wielkanocą	104
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Balkon	105
<i>17 sierpnia 1907</i>	
Statek z uchodźcami	106
<i>18 sierpnia 1907</i>	
Pejzaż	106
<i>Zamysł zakończenia w końcu marca 1907, Capri; całość 2 sierpnia 1907, Paryż</i>	
Kampania Rzymska	107
<i>Wczesne lato 1908. Rzymską Kampanią nazywa się okolicę Via Appia</i>	
Pieśń o morzu	107
<i>Koniec stycznia 1907, Capri</i>	
Nocna jazda	108
<i>Między 9 i 17 sierpnia 1907</i>	
Park z papugami	109
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Parki I–VII	109
<i>Między 9 i 17 sierpnia</i>	
Portret	113
<i>2 sierpnia 1907. Eleonora Duse</i>	
Wenecki poranek	114
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Późna jesień w Wenecji	114
<i>Jw.</i>	
San Marco	115
<i>Jw.</i>	
Doża	116
<i>Między 22 sierpnia i 3 września 1907</i>	
Lutnia	116
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	

Łowca przygód I–II	117
<i>Cz. I, wersy 1–4: ok. 5 września 1907, całość: wczesne lato 1908; cz. II między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Polowanie z sokołem	118
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Corrida	119
<i>3 sierpnia 1907</i>	
Dzieciństwo Don Juana	120
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Wybór Don Juana	121
<i>Lato 1908</i>	
Święty Jerzy	121
<i>Między 5 i 9 sierpnia 1907</i>	
Dama na balkonie	122
<i>17 sierpnia 1907</i>	
Spotkanie w kasztanowej alei	122
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Siostry	123
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Ćwiczenie na fortepianie	123
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Kochająca	124
<i>Między 5 i 9 sierpnia 1907</i>	
Wnętrze róży	125
<i>2 sierpnia 1907</i>	
Portret damy z lat osiemdziesiątych	125
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907. W liście do żony z 7 czerwca 1907 Rilke opisywał paryską wystawę portretów kobiecych z lat 1870–1900</i>	
Dama przed lustrem	126
<i>Jw.</i>	
Staruszka	127
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Łoże	127
<i>Jw.</i>	
Wędrownik	128
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Zajazd	129
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Zegar słoneczny	129
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Mak ogrodowy	130
<i>Jw.</i>	

Flamingi	130
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Heliotrop perski	131
<i>Wczesne lato 1908</i>	
Kołysanka	132
<i>Jw.</i>	
Pawilon	132
<i>18 sierpnia 1907</i>	
Uprowadzenie	133
<i>Lato 1908, przed 15 lipca</i>	
Różowa hortensja	134
<i>Jesień 1907, Paryż, lub wiosna 1908, Capri</i>	
Herb	134
<i>17 sierpnia 1907</i>	
Ostatni z rodu	135
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Samotnik	135
<i>Poł. sierpnia 1907</i>	
Czytelnik	136
<i>Lato 1908, przed 2 sierpnia</i>	
Sad jabłoniowy	136
<i>2 sierpnia 1907</i>	
Powołanie Mahometa	137
<i>Między 22 sierpnia i 5 września 1907</i>	
Góra	138
<i>Szkic dwóch pierwszych wersji: czerwiec 1906; całość: 31 lipca 1907. Liczne warianty obrazów góry św. Wiktorii w południowej Francji malował Paul Cézanne</i>	
Piłka	138
<i>31 lipca 1907; wiersz zapoczątkowujący drugą część „Poezji nowych”</i>	
Dziecko	139
<i>Wersy 1-4: 31 lipca 1907; wersy 5-12: 1 sierpnia 1907</i>	
Pies	139
<i>31 lipca 1907</i>	
Kamienne żuki	140
<i>Wczesne lato 1908, przed 15 lipca. Niecodzienny w Niemczech zwrot „auf deinem Blute tragen” (nieść na krwi) pojawił się w poezji Rilkego wcześniej w wierszu „Zgaś moje oczy...” z „Księgi o pielgrzymowaniu”: „so werd ich dich auf meinem Blute tragen” (ostatni wers), co mogłoby brzmieć w polskim przekładzie: „to wtedy cię na mojej krwi poniosę”.</i>	
Budda w glorii	140
<i>Wczesne lato 1908, przed 15 lipca</i>	

ŻYCIE MARYI

Pisane między 15 i 23 stycznia 1912 na zamku Duino.

Kolejność powstawania nieustalona. Książka ukazała się na początku czerwca 1913

*Greckie motto zaczerpnięte z wczesnośredniowiecznego akatystu,
hymnu ku czci Matki Boskiej, powstałego w Kościele Wschodnim; cytat pochodzący
z kondakionu 4 znaczy: „niosąc w sobie burzę”, i odnosi się do św. Józefa
(Mt 1,18–25 oraz przekazy apokryficzne)*

Narodziny Maryi	145
Przedstawienie Maryi w świątyni	145
Zwiastowanie Maryi	146
Nawiedzenie Maryi	147
Podejrzenia Józefa	148
Zwiastowanie pasterzom	148
Narodziny Chrystusa	149
Odpoczynek podczas ucieczki do Egiptu	150
Wesele w Kanie	151
Przed Męką	152
Pieta	153
<i>Wersy 6–12 powstały pod wrażeniem piety z katedry w Akwilei, oglądanej na początku listopada 1911</i>	
Zmartwychwstały koi Maryję	153
Śmierć Maryi I–III	154
 Do Hölderlina	 157
<i>Ze spuścizny: wrzesień 1914, Irschenhausen; „Späte Gedichte” 1934</i>	
 Wykaz tytułów i incypitów niemieckich	 159
Indeks tytułów polskich	170